

העלון יוצא לעילוי נשמת
מזיאנה נגי'מה בת
חנינה לבית וזאן ע"ה,
ובעלה מקיקץ
כצאני בר רחל ע"ה

שיעורו השבועי של מרן ראש הישיבה
רבנו מאיר מאזוז שליט"א

בית נאמן

מוצאי שבת פרשת "כי תבוא", כ"א אלול התשע"ט

ניתן לשימוע
בשידור ישיר את
שיעורו של מרן שליט"א
בערוץ קול ברמה.
או ב'קול נאמן':
079-9-367-367
אבלק בית נאמן:
079-9270505

בבית הכנסת "אהבת התורה - איש מצליח"
רחוב הרב עוזיאל 43 ב.ב.

בשעה 21:00

נושאי השיעור:

א. פיוט "יה שמע אביוניך". ב. ביאור הפיוט "יצו האל לדל שואל". ג. רבי יהודה הלוי. ד. כבוד התורה ולומדיה. ה. אמירת תחנון בסליחות בער"ה ותענית ביום זה. ו. הזירות מן הכעס ובפרט בר"ה. ז. ללמוד ביאור הפיוטים. ח. המאור שבה מחזירן למוטב. ט. הוידי בין התקיעות.

יה שמע אביוניך

א. חזק וברוך (לחזן ר' כפיר פרטוס ואחיו ר' יהונתן הלוי). שני השירים האלה "יה שמע אביוניך" ו"יצו האל" הם לרבי יהודה הלוי.

הפיוט הראשון נתקן בשביל תפלת מנחה של יום כיפור, ולכן כתוב בשורה האחרונה שם: "הולכים בדרך נכוחה, תבשרם היום סליחה" (זה מתאים לכיפור), ובתפלת המנחה, השמיעים חנן". אם נאמר "בתפלת השחר" החרוז לא הולך טוב, ורבי יהודה הלוי היה עושה חרוזים מדויקים. אבל מרוב החן של הפיוט הזה, מרן הרב עובדיה ע"ה היה אומר אותו בכל לילות הסליחות, ואפילו שכתוב לומר אותו בעשרת ימי תשובה, ותיקנו אותו בתפלת השחר, הוא אומר אותו בכל ימי הסליחות כולם. "אבינו לבניך אל תעלם אזניך", הפיוט הזה כ"כ יפה. והפיוט השני מראה לנו כמה האדם חדל אישים, וכמה אנשים רצים אחרי הכבוד וההבלים, "דורך עוז אשר יעוז במעלתו ומרכבו", שיש לאדם מרכבה יפה ואוטו מיוחד. פעם מיישהו אמר לאבא ע"ה על חכם גדול, שיש לו אוטו שאין כמוהו בכל ארצות הברית רק לנשיא בלבד. אבא אמר לו: הוא קיבל כאן חצי מהשכר שלו בעולם הבא.

ביאור פיוט "יצו האל"

ב. אני אסביר קצת מה שכתוב בפיוט הזה "יצו האל", כי הבטחנו להסביר את זה. הימצא חן, בעין בוחן פליות איש מלא מרמה - צריך לומר מלא ולא מלא. אמנם אין כאן משקל יתדות ותנועות אבל יש משקל של הברות, ואצל חכמי הספרדים הברה מדוייקת. "הברה" פירושה תנועה. ולכן כאן המשקל כזה: הימצא חן - שלוש תנועות, כליות איש מלא מרמה - שש תנועות. אבל אם תגיד מלא במקוץ הסופת תנועה, לכן אומרים מלא בשוא, כי השוואים לא באים בחשבון.

איפה מצאנו מלה כזאת? כתבתי בהערות לשידור הסליחות "אדיר ונאור" שיש פסוק כזה בירמיה (י"א), וכתוב שם מלא בסמיכות. אשר חולל, והתגולל - הבן אדם נברא, והתגולל. בדם עון ומי אשמה - בטיפה סרוחה. וסוף שברו - סוף התקוה שלו, בבית קברו, יצוע גוש וסות רמה - מי שזוכר מסכן אריק שרון שסבל

- עד שבא רבי ישראל נג'ארה, ואמר: מה אכפת לי?! אני אאריך בשוואים. אבל כל אלה ששרים "אגדלך אלקי כל נשמה" ומאריכים בנו, עושים טעות. וגם בשיר הזה שאומרים "לה אלקינו הרחמים והסליחות", לא מאריכים בסמ"ך, כי הוא בשוא וצריך למהר בה. היו נותנים לנו כלל לזה, "ותפול שבא" (איוב א' ט"ו)...

שמונה שנים, ומה הרויח מכל זה?! ויתגבר, ללא דבר - הוא התגבר על כולם, ומה שאני מחליט נקודה. וישמח ובל ידע מה - הוא שמח ולא יודע על מה. וכי

יכסף, יקר לאסף, ולא ידע למי ולמה - כאשר הוא מתאוה לאסוף הרבה כסף, הוא לא חושב למי ובשביל מה הכסף הזה. אם אדם נותן צדקה ועוזר לעניים ובונה ישיבות ובתי חולים, עשה משהו בזה. אבל אם רק אספת ואספת הכל נגמר, "אספת כל עברתך" (תהלים פ"ה ד), וישפך יום, בלי פדיוס - האדם ישכח שיבוא יום ולא יעזור לו שום פדיון ולא כלום, יהי קודר בלא חמה - זה פסוק באיוב (ל"ח) "קודר הלכתי בלא חמה, קמתי בקהל אשוע". איוב שם מתאונן על המצב שלו, ואומר שהפנים שלו שחורות ולא שהשמש השחירה אותם אלא שהוא סובל. זה מה שאומר כאן שהאדם יהיה קודר ולא שהחמה הקדירה אותו. ויום מגלות נפתחות, ויזכרו נשכחות - פותחים את המגילות שלו לראות כמה עשה ומה עשה, אם הלך ביושר או לא.

ג. ואיך יגבר, אשר חבר, במי טפה דם נדה. אשר נחשב, כגר תושב, וילך לו בלא חמדה - זה לשון הפסוק בדברי הימים-ב' (כ"א) "וילך בלא חמדה", על יהורם הבן הגדול של יהושפט שלא הלך בדרך טובה, והגיע אליו מכתב מאליהו הנביא. המפרשים שם כותבים שאליהו כבר נסתלק והמכתב הזה הגיע מהשמים (מזה בא הספר "מכתב מאליהו"). הוא אמר לו שהמעיים שלו יצאו ורח"ל וימות בצער גדול. זה מה שכתוב "וילך בלא חמדה", שהלך בלי שטעם מחמדות העולם הזה, והיה בן ארבעים שנה, רחמנא ליצלן. ומטעמיו, וגם מימיו - יש לו כאן מטעמים ומים וקוקה קולה "טעם החיים"... וקץ ימיו במו מדה - יש מדה לכל הדברים האלה. ואין ישראל שכל שבוע שומעים פיגוע חדש ה' ירחם, ואם היה פגע שלא קרה כלום, יש בו

חרדה. ואין תמים, בלא דמים, ואין איש משאול נפדה - אין אדם מושלם שאין לו דמים, ואין אדם שנפדה מהשואל, "מי גברי יחיה ולא יראה מות" (תהלים פ"ט ט"ו). אבל נרצה, וחו מצא, אשר חטא והתודה - רבי יהודה הלוי אינו משאיר אותנו ביאוש, וכמו הטפשים שכל הזמן מקוננים על עצמם עד שימותו. הוא אומר:

אתם יודעים מי נרצה לפני הקב"ה? "אשר חטא והתוודה", מי שחוטא ואח"כ מתוודה על זה. וקדם שיר ותשבחות, מקום קרבן

יצו האל, לדל שואל, ויהיו דלתיו פתוחות. המון שירחו, כמר רוחו, לאל אלקי הרוחות. אשר יקרא, בעת יקרא, משפטים ותוכחות. לה אלקינו הרחמים והסליחות. לה: הימצא חן, בעין בוחן, כליות איש מלא מרמה. אשר חולל, והתגולל, בדם עון ומי אשמה. וסוף שברו, בבית קברו, יצוע גוש וסות רמה. ויתגבר, ללא דבר, וישמח ובל ידע מה. וכי יכסף, יקר לאסף, ולא ידע למי ולמה. וישפך יום, בלי פדיוס, יהי קודר בלא חמה. ויום מגלות, נפתחות, ויזכרו נשכחות. לה: ואיך יגבר, אשר חבר, במי טפה דם נדה. אשר נחשב, כגר תושב, וילך לו בלא חמדה. ומטעמיו, וגם מימיו, וקץ ימיו במו מדה. ואין רגע, בלא נגע, ולא פגע בלא חרדה. ואין תמים, בלא דמים, ואין איש משאול נפדה. אבל נרצה, וחו מצא, אשר חטא והתודה. וקדם שיר ותשבחות, מקום קרבן ומנחות. לה: דורך עו, אשר יעו, במעלתו ומרכבו. ושם כסלו, ימי הבלו, ברכ כספו וזכוהו. הלא יזכר, זמן יעפר, חדר גכהו ומצבו. ואיך ישפח, אשר יוכח, במכאוב על משכבו. ועת ידאב, וגם יכאב, ואין מרפא למכאובו. ועת ימש, מאור שמשו, ואין חדר לזכוכו. וסכבו בשוק אנחות, משפחות משפחות. לה: חדר תבל, בעיני נזכר, ואחריתה באר שחת. לבר לכתבם, לאל נחתם, והוא מפני שמו נחת. ועל יסבל, ולא יבל, ולא יקוץ בתוכחת. וממוקשו, תהי נפשו, כמו שפחה בורחת. ותתנשא, עדי כסא, ותסוד משאול תחת. וגוף נעזב, כמו אבן, וקאזור אשר נשחת. תמונות תארו נמחות, והם על כס מפתחות. לה:

עיצוב גרפי: האל 050-2738858

הדלקת נרות	מוצ"ש	ר"ת
17:55	19:05	19:46
18:12	19:06	19:43
18:01	19:06	19:42
18:12	19:06	19:43

להקדשות והנצחות: 052-7130552

צריך ישועה?

עשה חסד עם צמלי תורה ותזכה לחסד בדין!

- יום חמישי בלילה -
אור לה' תשרי התש"פ

לפרטים: 08-6727523 או באתר הישיבה: yhr.org.il

- חנם שוה. ואפילו תרצה לומר שיכבדו אותו בגלל שהוא מכובד או אם יהיה עשיר בגלל העושר, אבל חזקה שבניו לא ילמדו תורה. הם יאמרו: אבא שלנו כמה שהיה תלמיד חכם גדול, היתה לו משכורת של רעב אם כלל. ואני מכיר תלמידי חכמים רבני מושבות, שהבנים שלהם היו אומרים: פלוני העשיר יש לו שבעים ראשי בקר, ואילו אבא שלנו אין לו כלום, "בלתי אל המן עינינו" (במדבר י"א ו'). צריך שיידעו שהתורה לא בזול, ולא בועטים בה ומזלזלים בה¹⁵. אם תביא ראייה מהרמב"ם, הוא למד פילוסופיה ומתמטיקה ואסטרונומיה ורפואה וחי כמו מלך, אבל בדרך הזה לא ילמדו כלום, ויעשו "חומרי דמר וחומרי דמר עליהם הכתוב אומר הכסיל בחושך הולך" (עירובין ו' ע"ב). לא יתכן כדבר הזה. וכמו שאמרתי ככה היה בצרפת שם. אחרי שרבי בוגיד הלך לעולמו, היה שם אחד ששירת אותו חמש עשרה שנה, ואמרו לו: אנחנו נותנים לך את הלחם שלך (בצרפתית אומרים "טון-פאך"). תודה רבה... אמרתי לו: אתה משוחרר מהם, תעזוב אותם. הם לא יודעים להעריך, עד שימצאו את עצמם בלי רב ובלי מורה¹⁶. **אדם שמזלזל בתורה שלו, אינו יודע לאן הוא מגיע.** תכבד את התורה שלך, כי למדת אותה בצער, "חכמה שלמדתי באף עמדה ליי" (ליקוט שמעוני קהלת ב' ט'). אדם צריך לדעת את זה, **תכבד את התורה שלך.** ואם ידרכו עליך תשתחרר מהם, "ואתה על במותימו תדרוך" (דברים ל"ג כ"ט). **זה הכבוד של התורה.** רבי בוגיד סעדון היה חסיד¹⁸. היה רב עשרים שנה בג'ר'א בא בחנם, עשרים שנה בצרפת בחנם. הוא ייסד את הישיבה שם, וקרא לה "תורה ורחמים". אבל צריך לקבל משכורת. אמנם היו חכמים יוצאים מן הכלל, אבל הם לא באים ללמד על כל הכלל¹⁹. **אדם לא צריך לרדוף אחרי הכסף, כי הכל הבל וריק. אבל צריך לקבל משכורת כמו בן אדם. מי שחונק תלמיד חכם - בסוף הוא ייחנק.** לא עושים כדבר הזה (וע"ע בעלון מס' 137 אותיות ח' ט').

15. פעם בא אלי גביר עם עניבה וכו', "הדר גבהו ומצבור", ואמר לי: בחור שלכם מהישיבה (ועכשיו בירושלים) לא רוצה לקרוא לנו ספר תורה, אפילו שהוא יודע לקרוא בתורה. שאלתי אותו: למה אתה לא רוצה? אמר לי: טוב אני אקרא להם. אחרי שהלך הגביר הזה, שאלתי את הבחור: כמה הוא משלם לך? אמר לי: עשרים וחמשה שקלים לשבוע. אמרתי לו: חזק וברוך... טוב שלא הביא לך עשרים וחמשה סוכריות כמו התינוקות בליל שבת. זה מה שנותן לך? תתן לו אגרוף ותגיד לו אני לא קורא עד שתשלם מינימום אלף שקל לחודש.
16. היה אחד חזן כאן ברמת גן, וכל פעם הגבאים בבית הכנסת עושים לו בעיות ומכאן ומרמים אותו, אמרתי לו: וכי אתה משועבד אליהם?! תלך לבית הכנסת אחר. הוא הלך למקום השני, ויש לו קול נעים ב"ה. והנה כל קהל המתפללים ברחו מהם והלכו לשם. אמרו לו: "הננו אתאנו לך" (ירמיה ג' כ"ב) חטאנו עוינו פשענו. אמרתי לו: **אל תחזור אליהם,** בירמיה (ט"ו, י"ט) כתוב "ישבו המה אליך ואתה לא תשוב אליהם".
17. מספרים על **מהר"ץ חיות** (ויש מספרים אחרת) שהיה ממשפחה של עשירים, והתקבל לרב בעיירה קטנה. המשכורת שם היתה דלה ועניה. בשנה הראשונה הסתדר, ואשתו הביאה נדוניה. בשנה השניה ביקש מהם שיוסיפו לו במשכורת, ולא הסכימו לזה. אמרו לו: כתוב בפרקי אבות "פת במלח תאכל, ומים במשורה תשתה, ועל הארץ תישן, וחיי צער תחיה, ובתורה אתה עמל". אמר להם: **אם ככה למה ה' ברא את כל התענוגים של העולם? בשביל הטפשים שכמותכם!?** הוא ברא אותם בשבילי. עזב אותם, והלך למקום אחר והתפרנס בכבוד רב. ובהגהות מהר"ץ חיות כתוב שם "מופת הדור".
18. פעם הבן שלו יבדל לחיים היה עובד שם במרסיי, ופתאום אביו רבי בוגיד רואה פריז'דר ותנור חושי, שאל אותו: מה קורה כאן? מאיפה הבאת את זה? המשכורת פשוטה. אמר לו: חסיד אחד מוסיף לי במשכורת כדי שיהיה טוב לאבא. אמר לו: תן לי את השם שלו. הלך לחסיד הזה, ואמר לו: **תשמע, או שתפסיק את השטיות שלך, או שאעזוב את הקהילה בכלל.**
19. **רבי ציון כהן** (בעל ספר שערי ציון) היה עשיר ודיין בג'ר'א, וכל הזמן היה דורש תוספת במשכורת. שאלו אותו: מה קרה לך? הנה הדיין השני **רבי כלפון** שהיה עני ועם בגדים כמעט קרועים, לא מבקש כלום. אמר להם: תוסיפו לי הרבה. הם היו מוסיפים לו וגם לרבי כלפון. והנה כל ששה חודשים רואים חבילה של שטרות שנזרקה מהחלון לקהילה שם. חשבו שזה אליהו הנביא, שבא פעם בפסח ופעם בסוכות. אחרי שנפטר רבי ציון כהן (בשנת תרצ"א), הפסיקו השטרות האלה ואין יותר כסף. הבינו שהוא היה שולח את כל הכסף בחזרה, רק שביקש כסף ותוספת כדי שיוסיפו לחבר שלו רבי כלפון. היה לנו עוד אחד מהאשכנזים, **רבי יוסף שאול נתנזון**, שהיה עשיר מופלג (ולא היו לו ילדים), **ושירת ארבעים שנה בעיר למבורג בלי משכורת בכלל.**

הוא הרגיש שעדיין חסר לנו משהו. לכן אדם יקרא את זה ויתרגש מזה. אבל יגן יפה ולא משובש. למשל בפיוט הראשון כתוב "יה שמע אביוניך המחלים פניך", מי שלא מבטא ח"ת כהלכה ואומר "המכלים פניך", השתגעת?! מה אתה מכלה?! צריך ללמוד ולומר "המחלים פניך" בח"ת. וגם האשכנזים צריכים ללמוד את זה, כי אין הבדל בין אשכנזים לספרדים בזה¹¹. צריך להפעיל את האותיות האלה. **התפלה בימים הנוראים צריכה להיות לפחות באותיות הגרוניות,** למה לא נבטא אותם?! ישעיה הנביא אומר "קרא בגרון אל תחשוך (ח"ת)", כשופר הרם קולך (ה"א), והגד לעמי פשעם (שני ע"ף) ולבית יעקב חטאתם (ע"ף וח"ת)" (ישעיה נ"ח א), ויום אחד לא יהיה הבדל בין אשכנזים לספרדים בזה¹². תבטאו את כל האותיות, העי"ן והח"ת והקו"ף והצד"י וכו' הכל בפשטות גמורה, כי אבות אבותינו של כולנו היו מבטאים הכל ככה.

תכבד את התורה שלך ותקח משכורת

ז. קיבלתי מכתב בשם רבי אלטר סעדון שליט"א, בנו של רבי בוגיד סעדון ע"ה. פעם אמרתי בשיעורים האלה, שאביו רבי בוגיד היה מרויח רק ממצות בפסח ואתרוגים בסוכות (עלון 100 הערה 13). וזה מה ששמעתי בחו"ל. הוא לא היה רוצה לקבל משכורת מהקהילה, כי הרמב"ם (פ"ג מהלכות תלמוד תורה ה"ה) כותב לא לקחת כסף על התורה, והוא נאמן לדעת הרמב"ם¹³. ובתחילה היה לו בית דפוס שהתפרנס ממנו, ובחול"ל זה לא כמו כאן שהכל במהירות, אלא כל אות ואות מעופרת וקושרים אותה בחוט, ואם התבלבלו האותיות אוי ואבוי... הכל ערבוביה שלימה¹⁴. מתי היה עושה את זה? ביום היה לומד עם התלמידים, ואח"כ מסדר את האותיות בדפוס, ובלילה בשעה אחת עשרה וחצי באים התלמידים ללמוד אצלו. והיה חי בדוחק. בזמנו שמעתי **מרי ניסן פינסון** שפתח ישיבות של חב"ד בג'ר'א ובתונס, ואמר לו: אני אשלם לך משכורת. הוא לא הסכים, ואמר: אם אראה דבר לא על דעתך, אני לוקח את הגלימה והולך מכאן. זה היה מפחיד אותם, וכל דבר היו צריכים לשאול אותו. ממה היה מתפרנס שם? רבי ניסן היה הולך עם אבא לקצור חטה שמורה לפסח, ונותנים כמות לרבי בוגיד ומשלם רק את הקרן. אבל לפי מה שאומר הבן שלו רבי אלטר, הכל היה שייך ל"כומית" (= ועד הקהילה), ורבי בוגיד לא היה מרויח כלום מזה. ממה התפרנס? רק ממכירת אתרוגים שהיה נותן לו למכור ולהרויח מהם. **אבל באופן כללי אסור לעשות ככה היום.** תלמיד חכם שעובד בחנם - חנם שוה. הגמרא (בבא קמא פ"ה ע"א) אומרת "אסיא דמגן מגן שויא", רופא שמרפא בחנם

- הרי באותו הזמן היו גזירות תתנ"ו ותתק"ו ומסעי הצלב, וזה היה מעשים בכל יום. מזה אתה מבין שהיה שקט ורוגע כל ימי חייו.
11. פעם בא אשכנזי ורצה להיות חזן במנחה כאן, אבל אני לא יכול ללמד אותו קו"ף וצד"י וגימ'ל וכו' כי זה יותר מדי, אז אמרתי לו: תשים לב לשני דברים עי"ן וח"ת בלבד. ובאמת הוא השתדל בכל פעם שיש מלה עם ח"ת ועי"ן. הגיעו למלים "על חיינו המסורים בידך", אמר "בְּיָדְךָ"..." אמרתי לו: זה כבר בדיחה... בידך זה בכ"ף. צריך לשים לב לכ"ף וח"ת. אשכנזי אחד אליהו כרמי ז"ל שהיה עובד בישיבה, היה אומר לי "הנחדים שלי". אמרתי לו: מה זה הנחדים?!... חושבים שהספרדים בכל מקום אומרים ח"ת, אבל זה לא נכון, יש ח"ת' ויש כ"ף.
12. פעם **הרב בא-גד שליט"א** היה נותן שיעור בגמרא פעם בשבוע, והיה אומר "מזרעך", ונחלם בגרון שלו לבטא את העי"ן. אבל לא צריך להלחם על זה, אלא צריך שזה ייצא באופן טבעי.
13. ולא רק זה, אלא כאשר גמר ללמוד אצל רבו **רבי חיותה ע"ה**, רצה לפתוח דוכן בשוק למכור תפוחי אדמה. רבו שכבר עלה לארץ (בשנת תשס"ו), שמע על זה ואמר לו: יש לי צער גדול מזה, וכי כל מה שלימדתי אותך זה בשביל שתמכור תפוחי אדמה?! אני יודע שתשב ותלמד בלילה, אבל תלמיד חכם גדול כמוך מוכר תפוחי אדמה?! אמר לו: אסור ליהנות מהתורה. אמר לו רבו: תהנה תהנה. אמר לו רבי בוגיד: אם ככה שיבוא מישהו אחר במקומי ומכור תפוחי אדמה, ואני אשב עם התלמידים. וישב איתם כמעט בחנם.
14. בדפוס "פיוטרקוב" קרה דבר כזה, במקום אחד בבבא מציעא (כ"ג ע"ב) ברש"י שם התבלבלו האותיות רח"ל, ובמקום "לדבק המגופה" כתוב לדבק הבטיה... האיך הגיעו לבטיה הזאת? כי זה אות מלמעלה ואות מלמטה. וגם בספר תפלת החודש (ליחודו) בהלכות לפני נפילת אפים, השורות שם זוועה. וככה היה בג'ר'א. אבל עושים הכל שלא יאבדו האותיות.

קו פתוח ערב כיפור
מו"צ ורופאים בבית ההוראה

יום שני ח' בתשרי התש"פ
בין השעות 14:00-17:00

03-5500228

בית ההוראה
בנישואות
מון ראש הישיבה
רבנו מאיר מאזוז שליט"א

בשיתוף מוסדות 'חכמת רחמים'
יתן לקבל תשובות גם דרך האתר
www.yhr.org.il

הצלחת יורם חורי,
דניאל בוכריס, יונתן
מאמן, חיבה סופר
וכדיר בוכריס וב"ב.

לרפואת
רבקה חיה
בת חנינה
אסנת

לע"נ איש חסד
ומרבה להטיב
ר' אליהו בן הילה
כח"ע
נלב"ע י"ט אלול
התשע"ט

לעילוי נשמת
יוסף חי כהן
בן מסעודה

לעילוי נשמת
בחייר רפאל בר כמונה
נ"ע כ"ג חשוון התשנ"ב
חיה תראכי בת שאשיה
נ"ע ה' אדר תשס"ז
ת.נ.צ.ב.ה.

לעילוי נשמת אבינו היקר
דוד מסעוד בן חנה
למשפחת ממן
נלב"ע י' אלול תשע"ט
ת.נ.צ.ב.ה.

מדיני ערב ראש השנה

ח. בערב ראש השנה לא אומרים תחנון. בשבוע הבא צריכים להתחיל את השיעור מוקדם, בלי נדר בשעה תשע עד עשר בלילה. ובעשר הולכים הביתה לאכול סעודה רביעית, וקמים לפני עמוד השחר. אם נקום אחרי זה הפסדנו כל היודיים והתחיות וכל הדברים האלה. אבל אם מתחילים סליחות לפני עלות השחר, אפשר להמשיך אחרי זה הכל. בבוקר בשחרית כבר לא אומרים תחנון, אבל אומרים בסליחות.

ט. יש נוהגים להתענות בערב ראש השנה (על ש"ע ס"י תקפ"א ס"ב), אבל צריכים להיזהר מכעס, כי אדם נמצא בתענית ואח"כ כועס על כל דבר קטן. ואם תאמר שבאותו היום לא ידבר כלום, אבל יבוא בליל ראש השנה ויראה שהבן הזה עוד לא בא והשלחן לא מסודר וכדו', ויתחיל לצעוק על זה. לכן עדיף שתאכל ולא תצום. וגם בהמשך יש לך צום גדליה ותענית של כיפור, ואתה צריך להיות חזק ובריא. אם אדם רוצה לבטל את המנהג לגמרי צריך התרה, אבל אם רוצה לבטל פעם אחת מחמת חולשה או דבר אחר, לא צריך התרה. הרב עובדיה ע"ה (שו"ת יביע אומר ח"ב סימן ל'. יעקב חב-ל נחלתו) פסק ככה.

נסיעה לאומן לראש השנה

י. היום יש כאלה הולכים ל"אומן" בראש השנה, ועושים סימן לזה: אלול - אני לאומן ואשתי לחמותי... זה שגוען. הילדים שלך ישארו עזובים ונטושים, כי האשה שלך לא תקח אותם לבית הכנסת ותשגיח עליהם בתפלה ובשופר. ואם תקח את הילדים איתך לאומן, לא עושים ככה. וגם יש שם רעש גדול. פעם שמעתי שבאים שבעה עשר אלף איש, ועכשיו באים אפילו עשרים ושלושים אלף איש (ופעם מישהו נדרס ח"ו וכדו'). לכן אם אתה יודע שהכל בסדר, כי הילדים גדולים או שיש מי שישגיח עליהם, אין הכי נמי. אבל אם הילדים שלך לא בסדר, בשביל מה תעשה את זה?! אל תעזוב אותם לאנחות ותלך לאומן. אתה רוצה להתקשר עם רבי נחמן מברסלב? גם אני מתקשר עם רבי נחמן בראש השנה. יש לי "ספר המדות" שלו, ואני קורא בו

למה אני אומר את זה? כי יש טפשים שיורדים על רבי נחמן. בחייו היו רודפים אותו, ומאתים שנה אחרי עדיין רודפים אותו?! אבל הוא החזיר בתשובה אלפים בדרונו²². איך אפשר לפתוח את הפה ולדבר עליו?! מה יש לך לדבר עליו?! אם בגלל שהוא משבח את עצמו, הדבר הזה קורה גם אצל גדולי התנאים²³. ויש אנשים שנראים כלפי חוץ מעריכים את עצמם, אבל בפנים הם מרגישים: אנחנו אפס²⁴. לכן לא צריכים לחפש עלילות, תראה כמה אנשים חזרו בתשובה בזכותו. אמנם יש בהם אנשים שלא רוצים לעבוד, רק הולכים בדרך ושרים: "נגילה ונשמחה בך רבנו, נגילה ונשמחה בך מורנו", ומבקשים "צדוקו צדוקו צדוקו...". אם כוונתם בשביל למכור חוברות של מוסר זה בסדר גמור, אבל אם כוונתם להיות קבצים זה לא טוב, ומעולם התורה לא אמרה שמצוה להיות קבצן. אסור להיות קבצן, וכבוד התורה אוסר עליך את הדבר הזה. לכן אדם שנוסע לאומן, אם יש לו אפשרות לשים את האשה והילדים במקום טוב (אצל סבא שלהם או מישהו אחר) והילדים לא ילכו לאיבוד בראש השנה, אין הכי נמי. אבל אם אין לו אפשרות לזה, אל תסע לאומן, אלא תשב בבית ותקרא בספריו אפילו חצי שעה, ועי"ז אתה מתקשר אליו בראש השנה²⁵.

להזהר מכעס במיוחד בראש השנה

יא. המפרשים כתבו שצריך לזהר מכעס במיוחד בראש השנה. ויש לי רמז לזה במזמור של ראש השנה (למנצח על הגתית לאסף הרנינו לאלקים עוזנו), נאמר שם: "אבחנך על מי מריבה סלה" (תהלים פ"א ח'). אני אבחון אותך על מי מריבה, אם אתה מחזיק את עצמך בשעת מריבה ולא תעשה רעש תקבל שכר. [א"ה: וזהו שנאמר בסמוך "לא יהיה בך אל זר" שהרי הכועס כאילו עובד ע"ז, וזה אינו כועס. העורך]. זו אחת העצות של רבי נחמן מברסלב, שאומר: כאשר אתה בא לכעוס ומתפוצץ מכעס, תחשוב רגע אם יבוא מישהו ויאמר שיש לך עכשיו מבחן, במדה ותתגבר על הכעס תקבל עשרת אלפים דולר. הרי בודאי שכמה שירגזו אותך תחייך, שירגזו כמה שירצו ואני מקבל עשרת אלפים דולר. לכן תחשוב שאתה מקבל יותר מזה. זה "אבחנך" - אנסה אותך, "על מי מריבה סלה". לכן אפילו אם אדם בא הביתה ולא רואה דברים מסודרים, לא אכפת לו מזה.

שעברו עליהם צרות החזיקו מעמד, בגלל האמונה והפשטות שלכם.
22. מישהו סיפר לי על בחור שיצא לתרבות רעה, הוריד את הכיפה ואת הכל "חזר בשאלה". כעבור שנתיים ראה אותו פתאום עם כיפה של רבי נחמן: "נחנח נחמן". שאל אותו: מה קרה לך? אמר לו: רבי נחמן החזיר אותי בתשובה. ולא רק זה, אלא פעם היה סטודנט שרצה לקבל "דוקטורט" על רבי נחמן מברסלב. הוא קורא את הספרים שלו ולא מבין, כי יש שם קבלה וגימטריאות וכל מיני דברים. הלך לרבי יהודה צדקה ע"ה, ואמר לו: כבודו יכול להסביר לי את זה? והסביר לו. וככה היה כמה פעמים. חבריו אמרו לו: תשמע, בסוף אתה תחזור בתשובה. אמר להם: מה פתאום? זה רק בשביל ההשכלה שלי בשביל לקבל דוקטורט. בסופו של דבר לא גמר את הדוקטורט והלך לישיבה וחזר בתשובה...
23. בגמרא (סוכה מ"ה ע"ב) רבי שמעון בר יוחאי אומר: ראיתי בני עליה והם מועטים, אם מאה הם אני ובני מהם, אם שנים הם אני ובני הם. ובמדרש (בראשית רבה פרישה ל"ה פיסקא ב) יש המשך לזה: ואם אחד הוא - אני הוא, ו"צדיק יסוד עולם" (משלי י"ב). אני לא יודע למה רבי שמעון בר יוחאי אמר ככה, אבל הוא אמר את זה.
24. רבי ברוך ממז'יבוז' היה הודו של רבי נחמן מברסלב, וראיתי כתוב שהיה חותם "השפל באמת", אפילו שהיה נוהג בגינוני מלכות.
25. איך אדם מתקשר עם רש"י? וכי מישהו יודע איפה הקבר של רש"י?! אבל רש"י זה החיים שלנו ואויר הנשימה שלנו, וכל רש"י אתה לא יודע ולא מבין כלום. לכל אות ברש"י יש תפקיד.

לאור הסכנות האורבות לפתחנו ה"ו ראוי מאד לערוך פדיון נפש בערב ר"ה ובערב יוה"כ, וכפי הבטחתו של רבנו חיים ויטאל תלמיד האר"י הקדוש העושה כן מובטח לו שמשלים שנתו

פדיון נפש

ע"ש הרה"ג רבי דוד עידאן זצ"ל רבנו הח"ש רבי שמואל עידאן זצ"ל

עיינן להרב שמן ששון ז"ל בדף קל"ג סוף ע"ד, שהביא בשם ספר הכוונות של הרב מאיר בתיאיי ז"ל שקיבל מרבו הר"י וילנא זלה"ה ככתוב בגליון בספר בית מועד שמורנו הרב חיים ויטאל ז"ל היה נוהג בכל ערב ראש השנה לעשות פדיון נפש באופן זה, והוא שבערב יום ראש השנה היה מונה הק"ס פרוטות לפדיון נפש מניין בלבד והיה שומרים, ואחר כך בערב יום הכיפורים היה עושה הפדיון עצמו, ושומרים ובערב סוכות היה מחלקם, וזה כוונת

הדברים על מה שכתוב בספר הכוונות, שמהר"ו ז"ל בערב סוכות היה מחלק הקופה, והכוונה על קופה זו של פדיון נפש ולא שהיה גבאי (צדקה) והעושה פדיון באופן זה בודאי שמשלים שנתו. עד כאן.

המועונין בפדיון בעבור 26 ש"ח לכל נפש יתקשר לטל. 055-6746187

כל ההכנסות יועברו למשפחות בני תורה בערב סוכות כמובא במקורות

ללמוד ולהבין את הפיוטים של ראש השנה

יב. צריך ללמוד את הפיוטים של ראש השנה, ולהשתדל להבין אותם. הם מכניסים יראת שמים ללב, ומכניעים את הלב. יש אדמורי"ם שאומרים שזה לא בסדר שאנשים קוראים פיוטים ומתלהבים מהם, ואח"כ קוראים פסוקי דזמרה והם קרים כמו קרת. אבל יש הבדל בזה, כי פסוקי דזמרה קוראים אותם כל יום ולכן לא מתרגשים מהם, ואילו הפיוטים האלה נותנים לך חומר למחשבה. הערב הזה האשכנזים מתחילים לומר סליחות²⁶, ואומרים בפיוטים האלה "נשכימה לסליחות". ואדמו"ר אחד אמר שאסור להגיד את זה, כי מי אמר שיש לכם סליחה?! זה מובא בספר סדר הסליחות של חכם תימני רבי אבירן הלוי (במבוא בהערה 7). אמרתי לו: במחילה ממכבוד האדמו"ר, "נשכימה לסליחות" פירושו של דבר נשכים לומר סליחות, וכי פירושו שאנחנו בטוחים שהסליחה בידינו?! מאיפה אנחנו בטוחים בזה?! כולנו אומרים: תמחול ותסלח, תסלח ותמחול. לכן אין בזה כלום.

הכח של התורה
החזיר בתשובה

יג. והנה מלה אחת נפלאה בפיוט "ידי רשים" של רבי יהודה הלוי לראש השנה: "דרור יקושה, דרור דורשה, מזדונים ומאדונים. אילותה, משה אותה, ממים הזידונים". היום יש ספרים שלא מבינים את רבי יהודה הלוי ומגיהים בפיוט הזה²⁷. במקום "דרור

26. הם אומרים "במוצאי יום מנוחה קדמנוך תחילה". אתם יודעים מה אומרים בשמים? תחילה?! הספרדים קדמו אתכם והתחילו כבר מתחילת אלול... אם הספרדים לא מתחילים זו בעיה שלהם, אבל אם הספרדים התחילו מתחילת אלול איך תאמרו "קדמנוך תחילה"? הם כבר קדמו אתכם, "קדמו אתכם בלחם ובמים" (דברים כ"ג).
27. מהרש"א הדפיס את ספרו בחייו. פעם הלך לעיר אחת וראה שלומדים בדבריו, והנה הוא רואה שהתחילו להתווכח שם, ואמרו: זו מלה טעות ויש כאן טעות סופר. מישוהו לקח אלורו והתחיל למחוק את זה. אמר להם: עוד לא הבנתם אותי ואתם מגיהים אותי... "תבינו ואחר נדבר" (איו"ב י"ח ב). תלמיד חכם אחד סיפר לי שבכולל שלהם לא הבינו את הדיבור הראשון של מהרש"א על מסכת סוכה, לא את הקושיא ולא את התירוף שם, ואמרו שזו טעות. אמרתי לו: אם היתה טעות, המפרשים במשך ארבע מאות שנה לא ילכו

דורשה", הגיהו "דרוש יקושה". אבל זה לא נכון, כי הפירוש ככה: דרור יקושה - צפור דרור שזה עם ישראל כמו יונה לכודה, יקושה ונפלה במקושי. דרור דורשה - כאן דרור לשון חופש, והכוונה שעם ישראל כמו ציפור דרור מחפש חופש. רבי יהודה הלוי משחק במשחק מלים. אמנם בדרך כלל לא חוזרים על מלה פעמיים ושלוש, אבל אם לכל מלה יש פירוש אחר אדרבה זה נפלא. ומסיים "מזדונים

לישון, אלא היו עומדים על זה, ואם אף אחד לא העיר הרי הטעות שלנו ואנחנו לא מבינים את זה. והסברתי לו הכוונה שם. (עיין בקובץ ויען שמואל חלק ט"ז עמ' קע"ה).

בית נאמן

צוין

בס"ד

ישועה?
קנה לך סגור
ליום הניפורים!

72 ש"ח = מניין חסד
עשה חסד עם עמלי תורה
ותזכה לחסד בדין!

המעלה הגדולה ביותר לעשות זאת ע"י החזקת עמלי תורה

"תיקון-נרת"

שיעשה ע"י יותר ממנין תלמידי חכמים שלומדים תורה בתענית דיבור לילה שלם לזכותך, כולל קריאת תהילים שלם ותפילות מיוחדות למענך. ובאשמורת הבוקר יערך פדיון נפש לכל שם!

בעלות 72 ש"ח לכל נפש
הלימוד יערך ביזם חמישי בלילה (אור לה' תשרי התש"פ)

קו בית נאמן | משודי הישיבה
לפרטים: 08-6727523 | 079-9270505
או באתר הישיבה: yhr.org.il

בזכותך! עוד אנשים יזכו ללמוד ב'בית נאמן' לתרומות והנצחות 08-6727523 או 052-7130554

ומאדונים – עם ישראל רוצה חופש מהזדונים והאדונים האלה, שהשתלטו עלינו ורוצים להכניע אותנו: לא תשמור שבת, תלך לצבא, לא תעשה "הדרת נשים", וכן על זו הדרך. וממשיך: **אילותה משה אותה** – הקב"ה שאתה הכח שלה, "אילותי לעזרתי חושה" (תהלים כ"ב כ'), תמשוך אותה ממים הזדונים, שבעצמם יבינו שהם טועים בזה. ויש לנו עשרות סיפורים כאלה על אנשים חוזרים בתשובה בלי שום מדע, ואני יודע אחד או שנים פלאים²⁸. זה מה שאמר רבי יהודה הלוי כאן: **"דרור יקושה"** – הדרור נפל במקוש, **"דרור דורשה"** – מבקש חופש, "אילותה"

28. היה צייר אחד מלמד בתלמוד תורה זכרון מאיר כאן בבני ברק, וכשראיתי אותו היה נראה פולני או רוסי, ואמר לי: קוראים לי "פן-דייק". אבא שלו לא היה יהודי ואמו יהודיה, אבל הוא לא ידע את זה, וחשב שהוא ממשפחה של גוים. **פעם אחת עבר על יד בית הכנסת בהולנד, ושמע מגנינות ופיוטים וראה שזה מעניין אותו. נכנס לשם, והפיוטים האלה מושכים את הלב.** הלך לרב, ואמר לו: תגיד לי אותי. אבל הוא היה רק בן שבע עשרה, והרב אמר לו: קודם כל אתה עוד קטן ואסור לגייר אותך, דבר שני בשביל מה אתה מתגייר? אמר לו: מצאו חן בעיני הסדרים בבית הכנסת. והנה יום אחד הוא מחפש במגירות של אמו, ומוצא כתוב שם שהיא יהודיה. חזר לרב ואמר לו: אמא שלי יהודיה והנה המסמכים שלה. אמר לו: א"כ אתה לא צריך גיור כי אתה יהודי גמור. הלך לאמו, ואמר לה: אמא את יהודיה? התפלאה: מה? מי אמר לך דבר כזה? זה רשע ושקרן, אנתנו לא יהודים בכלל. אמר לה: זה כתוב בדף. אמרה לו: איך הגעת אליו? חצוף שכמוך... אמר לה: ע"פ ההלכה אני יהודי, ולא צריך לא גיור ולא לטבול בכיור... אז היא סיפרה לו את האמת, שהיתה בשואה וגוי אחד הציל אותה ממות ולקח אותה. אבל הבן שלה ע"פ ההלכה יהודי, והוא חזר בתשובה. הוא סיפר ששאל את הרב עובדיה ע"ה: **המקור שלי מהאשכנזים, איך אני אתפלל בקמץ או - כמו האשכנזים, או אה - כמו הספרדים? אמר לו: אתה גר ואין לך מי שידריך אותך וכאילו נולדת מחדש, לכן כאן בארץ ישראל "אתרא דמרן" תבטא הכל כמו הספרדים.** אבא שלו היה תומך בו, ואמר לו: אני עוזר לך, מה אכפת לך? גם אם אתה יהודי זה טוב מאד. **אחרי שאבני נפט, הוא שאל את הרב אם יכול לומר עליו קדיש, והרב הרשה לו להגיד עליו קדיש.** ויש תשובה של הרב על דבר כיו"ב (ש"ת יחזקאל דעת ח"ו סימן ס'). ועוד סיפור כזה, **רבי יוסף יצחק פינסון שליט"א** שלמד אצלי גמרא ארבע שנים בחו"ל (בשנת תשכ"ב-תשכ"ה), ושוב הלך לעיר "ניס" ועשה שם בית חב"ד (זו עיר קטנה ומפוארת מאד. לילה אחד בבית מלון שם עולה אלף חמש מאות דולר). יום אחד היה צריך לעשות ספסלים, והזמין נגר שיעשה לו אותם. ובדרך אגב הנגר הזה אמר לו שאמא שלו יהודיה והוא נוצרי, אמר לו: אם ככה אתה יהודי ולא צריך גיור. ולאט לאט החזיר אותו בתשובה. ויש עוד כמה סיפורים כאלה.

אתה הקב"ה הכח והגבורה שלה, **"משה אותה"** – תמשוך אותה בקלות, "כי מן המים משיתיהו" (שמות כ"י), מן המים הזדונים. **"ואל יקל, בעת משקל, זכות אבות ראשונים"**. צריך להסתכל על כל יהודי, ולא לשנוא אותו. מישוה שאל אותי: **האם ה' שונא יהודי רשע או לא? אמרתי לו: הקב"ה אוהב את הרשעים.** כתוב במדרש (מובא בספר שבט מוסר פרק ל"ד) על הפסוק "אין שלום אמר ה' לרשעים" (ישעיה מ"ח כ"ב), מכאן שהקב"ה אוהב את הרשעים. **למה ה' אוהב אותם? כי הוא לא נותן להם מנוחה עד שיחזרו בתשובה.** ולכן כל הזמן הם חושבים עד שחוזרים בתשובה. **אמר לי: כתוב ברמב"ם (פ"ז מהלכות תשובה ה"ז) שהעברין שנוא לפני הקב"ה. אמרתי לו: מצד המעשים שלו הוא שנוא,** וכמו אחד שיש לו בן סורר ומורה, וכי הוא שונא אותו ורוצה להרוג אותו?! אלא שכואב לו עליו. וזה הפירוש של "שנוא". אבל אם אדם הולך בדרך טובה, ומתקרב לאט לאט ולא ב"מכה אחת", הוא יכול לעשות הרבה. יש כח לתורה להחזיר בתשובה, אם נדע איך להשתמש בזה²⁹. אם לא נדע

29. ראיתי בספר מנהגי הראשון לציון החדש (שבוע שעבר המחבר שיחה הביא לי אותו) סיפור נורא ואיום. בחור אחד שהיה לו זכרון מדהים בא ללמוד בישיבת פורת יוסף, ופתאום יצא לתרבות רעה. **הרב עובדיה ע"ה** הקדיש לו לילה שלם, ודיבר אתו עם הוכחות ומורה נבוכים וכל הדברים. בסוף הרב אמר לאשתו הרבנית: תביאי לי רופא, כי חליתי מהתלמיד הזה. ושבועיים היה במטה. אבל אותו תלמיד בסוף הלך לתרבות רעה (השם שלו נ"ש), ואח"כ היה מראשי השמאל בארץ. אבל יש סיפור הפוך מזה, פעם (בשנת תש"ט) הרב התבטא ואמר שהשואה באה בגלל הגלגלים, וכל המדינה כולה רעשה על זה, וכי רק אצל האשכנזים סבלו גלגולים ואצל הספרדים כל הנשמות טהורות וקדושות ישר מגן עדן העליון?! וכל הרבנים התחילו להקשות ולתקן ולפלפל בזה. אבל הרב עובדיה ע"ה מדבר בגובה העינים. קרא לעיתונאי לענייני דת מצד עיתון "מעריב" שקרא לו אדם ברוך, ודיבר אתו שיכתוב את הדברים האלה. הביאו לי את הכתבה הזאת, וראיתי שהעיתונאי הזה מכניס באמצע דברי כפירה שלו. למשל הוא כותב: הרב מאמין בסיפורים של בראשית, אבל זה לא דוקא (ח"ו). הרב אומר שיש גלגול, אבל פרופסור אויברך אומר שאין גלגול ולקחו את זה מהגוים. מה אתה מפריע לרב?! תן לו לדבר ואח"כ תכתוב אתה מה שרצה. אח"כ קראתי שהעיתונאי הזה אדם ברוך פעם למד בישיבה, אבל לא היה שקדן, וביום שמחת תורה כל החברים שלו לקחו את הספר תורה ורקדו הרבה, וגם הוא הלך ורקד עד כלות כוחותיו. המשגיח קרא לו: בוא הנה, אתה אדם ברוך? הרי בלימוד שלך לא היית שקדן, ופתאום עכשיו אתה עושה את עצמך "חסידא קדישא"... הוא אמר שהמלה הזאת הרסה אותו, ויצא לתרבות רעה. הוא חי ששים ושש שנה. אבל **בזכות הראיון הזה עם הרב עובדיה,**

בית הכנסת
"מגן שלמה" שערי ביכ"ה

מועצה אזורית
מועצה דתית
מרחבים

כולל
"תולדות פריץ"
הנכם מוזמנים להשתתף
בהילולא המסורתית השנתית
של מורנו ורבנו

הרב פריץ מימון
זצוק"ל

רב מושב גילת ואזור מרחבים
חתנא דבי נשיאה האדמו"ר רבי חיים חורי זצוק"ל

ההילולא תערך א"ה במושב גילת
ברחבת בית הכנסת "מגן שלמה"
ביום ראשון ז' בתשרי תש"פ 6/10/19
בשעה 19:30

במעמד רבנים, דיינים ואישי ציבור
ובהשתתפות: ראש המועצה מר שי חג'ג'
וראש המועצה הדתית מר שמעון שדה

סעודת מצווה כיד המלך
ותזמורת שתנעים את הערב בכיירה ומיט

בברכת חתימה טובה
"תולדות פריץ"

הקונה מראש
ברכה שנתית
בסך 1,200 ש"ח זוכה:

- מתברך כל השנה
- יזמן להגלות בחיולא
- יקבל שי מוכרת
- כרית בחיולא מרוב

הזוכה יתקשר ל: 058-3214242
הזוכה יתקשר ל: 058-3214242
הזוכה יתקשר ל: 058-3214242
הזוכה יתקשר ל: 058-3214242

סוכות לויתן

למהדרין מן המהדרין

סכך קלוע מהדרין
הסכך היחיד בהכשר הרב מחפוד
עם אחריות ל-5 שנים

30% הנחה
לכתיב כנ"ג
המזמין
עד ערב ראש

סוכה חזקה במיוחד

סוכות ברזלים לחומרא גם לשיטת החזון איש
< קיימת אפשרות ל-5 עמודים.
< ניתן להשיג חלקים להגדלה לסוכה קיימת.
< כיסוי לסוכה מהודר עם חלונות לאזורור.

פזנט! הסכך היחיד בהכשר הרב לנדא
בסכך עלי דקלים יש כיסים
מאותו חומר להשחלת המקלות,
הסכך יושב על הסוכה ולא רואים
את המקלות.

סכך קלוע מהדרין
הסכך היחיד
בהכשר הרב מחפוד
עם אחריות ל-5 שנים

הפצה ראשית:
0556777347 | 0507704880
הזמנות ב-SMS: 055-6687768 | הזמנות בפקס: 8-8529770
הזמנות במייל: Sukka770@gmail.com | www.sukotliv.com
מוקד מכירה ראשי: רחוב בן זכאי מול ת"ת וידניץ אשדוד

רק להמטיר אש וגפרית כל הזמן, הרי עם ישראל יוצאים מהתורה ומה נעשה להם! אבל כאשר תדע לדבר בדעת ובתבונה, הכל יהיה אחרת. ולכן תקרא את הפיוטים האלה בטוב טעם ובהבנה.

המנהג לומר וידוי בין התקיעות

יד. יש מנהג נפוץ בעולם, שבתקיעות הראשונות - תשר"ת שלוש פעמים ותש"ת שלוש פעמים ותר"ת שלוש פעמים, בין סימן לסימן מפסיקים מעט ואומרים וידוי שם. המנהג הזה ע"פ האר"י (שער הכוונות דף צ' ע"א), ושני לוחות הברית (מסכת ראש השנה פרק גר מצוה אות כ'), ומגן אברהם (סימן תקפ"ד ס"ק ב') והרב חיד"א (מורה באצבע סימן ר"ס) ואחרים. אמנם יש מערערים על המנהג הזה. ובעל אהלי יעקב (דף קכ"ג ע"א)³⁰ הקשה על זה, שהרי לפי הרמב"ם (פ"ג מהלכות שופר ה"ב) מה שתוקעים תשר"ת תש"ת תר"ת זה בגלל ספק אמיתי אם התרועעה הנכונה תשר"ת או תש"ת או תר"ת, וא"כ איך אפשר לעשות הפסק בין התקיעות? אולי התקיעה האמיתית זה תר"ת ועוד לא התחלתי לתקוע כלום. אבל באמת דעת הרמב"ם יחידה בזה, כי דעת רבנו תנאל (ראש השנה דף ע"ד ע"א) ורבנו זרחיה הלוי (שם דף י"א ע"א מדפי הרי"ף) ורב האי גאון (מובא בבית יוסף סימן תק"ץ) ורב שרירא גאון (ע"י מגדל עז פ"ג מהלכות שופר), שכל התקיעות אמת ולא ספק. וככה מוכח ממורן (ס' תקצ"ב ס"א), וכמו שכתבתי בשו"ת בית נאמן הוא חזר בתשובה. אח"כ הביאו בשמו שאמר: "אשרי שנולדתי בדור שהרב עובדיה יוסף שרוי בו" (אני לא ראיתי את זה). יש כח לתורה להחזיר בתשובה. 30. זה חכם פרסי שהיה גאון גדול. הרב עובדיה ע"ה אמר: אני לא מבין איך יצא חכם כזה מפרס לפני מאה שנה... הוא הדפיס את ספרו בירושלים.

הודעה משמחת
השיעור הקבוע בתורת ה"אור החיים" הקדוש
 מתקיים בעז"ה כל ליל שבת
 בבית הכנסת אהל רחל רחוב קלישר 22 שיכון ה' ב"ב
בשעה 22:00
 כיבוד קל במקום
 בכרבת התורה
 המארגנים

(ה"א תאריך סימן ל"ו). ויש לי גם הוכחה מהגמרא לדעה הזאת. כתוב בגמרא (ראש השנה ל"ד ע"א) שרבי אבהו תיקן בקיסרי לתקוע תשר"ת תש"ת תר"ת, וזה מחמת ספק אם התרועעה גנוחי גנח או ילולי יליל או שניהם יחד. והרי על כרחנו זה לא ספק אמיתי, כי רבי אבהו היה תלמידו של רבי יוחנן (הוכיחו את זה), ורבי יוחנן אמר "שמע תשע תקיעות בתשע שעות ביום יצא" (שם ע"ב), והרי אם צריך לתקוע תשר"ת תש"ת תר"ת שלוש פעמים זה שלושים תקיעות. אלא ודאי שרבי יוחנן ידע אם התרועעה האמיתית גנוחי גנח או ילולי יליל וכו'. וא"כ למה אתה רבי אבהו עושה תקנה לעשות את כולם? תשאל את רבי יוחנן רבך והוא יגיד לך איך לעשות בזה. אלא מוכרח כמו שאמר רב האי שהיו קהילות שונות וכל אחת תוקעת אחרת, ורבי אבהו רצה לאחד את כולם שיעשו את הכל. אבל למעשה יוצאים ידי חובה בכולם, גם בתשר"ת בלבד גם בתש"ת בלבד וגם בתר"ת בלבד. וגם המשנה ברורה מוכח מדבריו שהוא סובר ככה, וכמו שכתבתי בגליון של בית נאמן. צריך לדעת לא לבטל מנהגים במכה אחת. מה הרווחנו במנהג הזה? אבא היה תוקע בחו"ל, ולפניו היה אחד שתוקע שלושים קולות בבת אחת, והציבור מתבלבל ולא יודע אם הוא נמצא בתשר"ת בתש"ת או בתר"ת, אל נא תשת עלינו חטאת" (במדבר י"ב, י"א)... אבל כאשר אומרים וידוי ועושים הפסקה, גם התוקע נח וגם הציבור יודעים איפה הוא נמצא בדיוק. לכן אבא ע"ה היה מזהיר את כל המתפללים: כאשר תראו אותי מפסיק אל תתחילו מיד "אשרי העם יודעי תרועה", אלא תחכו עד שאני אומר "אשרי העם", וכולנו נגיד יחד. (וע"ע בשו"ת בית נאמן שם, ובעלון מס' 30 אותיות י"ד-כ"ד, ומס' 80 אותיות י"ח-כ"ח). ברך ה' לעולם, אמן ואמן.

מי שברך אבותינו הקדושים אברהם יצחק ויעקב, הוא יברך את כל השומעים כאן, וב"קול ברמה", והקוראים אח"כ בעלון, בצרפתית ובאנגלית ובכל שפה שירצו. העיקר שה' יתברך יברך אותם, ויחדש עלינו ועל כל ישראל שנה טובה ומבורכת, ויפסיקו המחלוקות של שטות של הבחירות שאין בהם ממש, "ויחננו לפני פי החירות" (שמות י"ד ב'), חירות ממלאך המות ומכל השגעונות האלה. ונזכה לגאולה שלימה במהרה בימינו, אמן ואמן.

"ספרי חיים ומתים נפתחים"

בחתקרב יום הדין מוסדות
 "הכמת רחמים" יערכו את

תיקון הנפטרים

שתיקון המקובל האלוקי רבי יהודה פתאיה זצ"ל

התיקון יערך על ידי מנין תלמידי חכמים
 עם ספר תורה, תהילים ותקיעות שזופר.

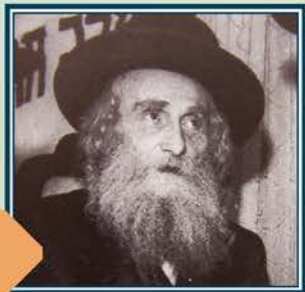
למסירת שמות חייגו עכשיו:

08-6727523

או בקו "בית נאמן": 079-9270505

• עבור כל שם תרומה 50 ₪ בלבד •

א בתאונה?

הלכה נאמנה

תקיעות וקורא בפתחזור פייטים יפים ומתלהב מהם, אז אחר כך הוא שוכח לברך אשר יצר, ונשכח כל השבוע בארץ מצרים" (בראשית מ"א ו'), אז מה יעשה? **מתר לו להפסיק ולברך "אשר יצר" בין התקיעות.** למה? כי מה שאמר שפסוק להפסיק זה רק בדברים בטלים, אבל כשיש חשש שישכח ברכה מתר להפסיק. (למה? כי על דברי הר"י שאמר שמי שפסק בין התקיעות וגו' פו, הר"י כתב שלא מגיע לנו לא גערה ולא ויזפה, כי כבר גמרו ועשינו שלשים של מושב, שהם עקר. ואמנם אי אפשר לדחות את דברי הגאונים ודברי הר"י שמתחמרים בזה, אבל לפחות נקח סבא מהר"ן שזה לא נורא. משל למה הדבר דומה? לאדם שברך "המוציא לחם מן הארץ" על לחם, ואחרי שפעם הוא כבר יכול לדבר (ויש אומרים שאסור לדבר עד שיגמר לאכל פזית), כי לא יתכן שיעשה תענית דבור מאז שמתחיל המוציא לחם מן הארץ עד ברכת המזון. ואם כן כן שעשינו שלשים קולות מתר לנו לדבר. **ואמנם לכתחלה לא מדברים כי הגאונים מחמירים בזה, אבל לברך ברכה מתר לברך.**

עבדה שיש פייטים כל כך יפים כמו "ה שמעתי שמעך יראתי", שזה פייט שאנחנו אומרים אותו (וגם החזן אומר אותו) לפני תחלת החזרה של מוסף, וכי יעלה על הדעת שזה נקרא הפסק? שיהי זה לא חובה בתפילה אבל זה לא נקרא הפסק, למה? כי זה חלק מהתפילה, אז גם כאן פינו שחובה עליו לברך אשר יצר מיד לכו זה לא נקרא הפסק. וככה פסקו פלם. ובחזון עובדיה (עמי קלי"ה) הביא כמה אחרונים שאמרו כן, שמתר להפסיק. (גליון 30 אותיות ל"א - ל"ד, וגליון 80 אותיות כ"ט - ל"א).

אם אדם צריך ללכת לשרויתים בין התקיעות של מושב [שהן לפני מוסף] לתקיעות של מוסף, למשל אדם שגמר את תפילת לחש של מוסף שהיא לא ארצה מדי, אבל החזן יכול להיות שמאריך עוד חצי שעה, והאדם צריך לשרויתים, **האם יכול לברך "אשר יצר" שם או שנגיד לו שיחכה עד אחרי התפילה?** יש אומרים שאסור לברך, כיון שהר"י (ראש השנה דף ע"א ע"א מ"פ הר"י) אומר בשם הגאונים שלא כדאי להפסיק בין התקיעות של מושב לתקיעות של מעומר [שהן במוסף], כי הברכה חוזרת על כל התקיעות. **ואבא וצ"ל לפני שהיה מתחיל בתקיעות היה מזוהר על שני דברים, והדבר השני היה שלא לדבר עד שנגמר את כל המאה קולות** (והדבר ראשון שהזכיר: אם תראו שהפסקתי באמצע התקיעות הראשונות [כדי להתדחות], אל תחילו "אשר יצר" ידעי תרועה" עד שאני אגיד את זה וזו נאמר בחד. למה? כי בצבור שם לא היו רגילים בודדים שבין התקיעות, ולכן אם הם יראו שהברך הפסיק באמצע ידעי תרועה", ולכן אמר להם לחפזת).

אבל כאן בברכת "אשר יצר" יש לזה זמן, כי יש אומרים שאחרי חצי שעה עבר הזמן, ויש אומרים שאחרי שעה וחמש עבר הזמן. וכן דעת מרן **הרב עובדיה וצ"ל** (ש"ת יחיה דעת ח"ד ס"ה) וצ"ל א (בפסחים מ"ו ע"א) שאומר ככה, **והמשנה ברורה** (סימן ז' סק"א) אומר שאפשר לברך אפילו אחרי זה, וכן פוסק **רבי משה לוי וצ"ל** (בברכת ה' ח"ד פרק ו' סעיף כ"ט) והביא הוכחות לזה [וראה בעלון מס' 51 אות כ"ב ואילך]. והפעולה הגדולה ביותר שאדם ילפח את הברכה, כי הוא שומע

ילדי גאלה

בית נאמן לילדים
מתוך שיעוריו של רבנו מרן ראש הישיבה שליט"א
לע"נ גאולה בת הרבנית אסתר מאזוז ע"ה

גליון 135

למען תספור

"כל יסיו בעמד והחזר"
מרן הרב עובדיה וצ"ל היה בעל זכרון מדהים. פעם מישהו אמר לו: "אני רוצה להיות בעל זכרון כמו הרב". אמר לו: "מה אתה חושב, שאני נולדתי עם זכרון? בילדותי לא היה לי זכרון ואני בכיתי הרבה על זה". והרב הביא לו תוספות בדבור ארוך והתחיל לקרוא לו אותו בעל פה מלה מלה, ואותו אדם נדהם ושאל את הרב: "איך הרב זוכר אותו?" אמר לו: "אתה יודע כמה פעמים חזרתי עליו? מאתיים פעם! אז מה השאלה איך אני זוכר?!". וגם הגר"א היה אומר לתלמידיו שאין גבול לשנון, ותשנו הרבה. ופעם בא אליו תלמידו רבי חיים מנאלוני ואמר לו: "הרב, אני חוזרת על מסכת שבת שמונה עשרה פעם, ואני לא זוכר אותה", אמר לו: "בשמונה עשרה פעם אתה רוצה לזכור? זה לא מסיפיק!". שאל אותו: "כמה צריך לחזר כדי לזכור? מאה ואחת פעמים?" אמר לו הגר"א: "כל ימיו בעמד והחזר" (זה לשון הגמרא במסכת מכות דף ט"ו עמוד א'). פלומר תמיד תחזר עד שיהי דברי התורה מתוקים בפיך, ונכמה שתחזר תרגיש יותר מתוק. (גליון 36 הערה 20).

רבי מרדכי התפלל בלבו: "הי רצון שישתחרר ויתקע טוב"
היה מעשה בתוקע שלא יכל לתקע, והיה שם הגאון **רבי מרדכי אהליה וצ"ל**, וראה שהוא מנסה ולא יכול לתקע טוב. לקח את השופר והתחיל לתקע, אבל אמר בלבו: "עכשיו אני מתכבד בקלון חברי", אז אחרי שתקע כמה קולות אמר: "זה שופר קשה", ויש אותו בצד. בזה קדם כל הרויח שלא הפסיק בין הברכה לתקיעה, כי הנה הוא תקע מיד. וגם הרויח שאחר כך החזיר אותו לתוקע שיתקע. והוא התפלל בלבו: "הי רצון שישתחרר ויתקע טוב", וכך היה. (שם הערה 32).

חיבה

מי היה דודו של רבי נחמן ע"ה?

תשובה לחידה נמצאה בעלון הנוכחי

תשובות ניתן לענות בזמן נאמן 079-9270505 שלוחה 21 (חובה לציין שם וכתובת). נא לשלוח התשובות עד יום שני בערב

פתרונות מיליון קורא:
מתרון החידות מוגליון הקודם. איזו הלכה לומדים מנוקדה? כתוב עשיתי מוקד לנג, ויש במ' דגש (בחלק מהספרים), וזה רומז להלכה שצריך שיהיה המוקד חזק, הוזהר. יוסף שרעבי - רכסים.
מתרון מה בתמונה: רבנו האהוב רבי ישראל מאיר הכהן בעל צל החפץ חיים והמשנה ברורה (פנסר אלול תרצ"ג). הוזהר: י. פילץ - בית אל

ידע יתדע

מה הטעם של תקיעת שופר? הרמב"ם (פרק ג' מהלכות תשובה הלכה ד') כותב: **אף על פי שתקיעת השופר גזרת הכתוב היא, רמז יש בה, עורו ישנים משנתכם ונרדמים הקיצו מתרדמתכם.** יש לרמב"ם כפל שהאגדה לחדו וההלכה לחדו, ולכן לא כתב את זה בהלכות שופר אלא בהלכות תשובה, כי אם יכתב את זה בהלכות שופר נחשב שהמקור לזה מהגמרא או מהמדרש, אבל באמת הרמב"ם אמר את זה מדעתו, ולכן כתב "רמז יש בה" ולא כתב את זה בהלכות שופר. בגמרא (ראש השנה דף ט"ז סוף ע"א): אמר רבי יצחק, למה תוקעים בשופר? והגמרא שואלת: מה הפרוש למה תוקעים?! **רחמנא** [הקדוש ברוך הוא] **אמר תקעו**, אלא הפנה למה תוקעו ומרעין פשהם יושבים ותוקעו ומרעין פשהם עומדים? והגמרא עונה: כדי לבלבל את השטן. אפשר לשאל על הפרטים של המצוה [כמו השאלה למה תוקעו ומרעין פשהם יושבים וכו', כנ"ל], אבל על המצוה גופא [עצמה] לא שואלים שאלות. לכן הרמב"ם אמר: איך אעשה נגד הגמרא ואכתב שתקיעת שופר היא לרמז עורו ישנים משנתכם?! ולכן כתב שתקיעת שופר היא גזרת הכתוב ויש בה סודות שידועים לברוא עולם, אבל יש בה רמז של "עורו ישנים משנתכם ונרדמים הקיצו מתרדמתכם".

הגאון יעב"ץ (בסידור שלו בתקיעת שופר) **כתב עשרה טעמים של רב סעדיה גאון על מצות שופר על פי הפשט**, והוסיף עליהם שני טעמים. הטעם הראשון הוא על התקיעה "התקיעה היא התעוררות להקיא נרדמים מפשעים ונאשמים". וזה בדיוק הטעם של הרמב"ם, "עורו ישנים משנתכם ונרדמים הקיצו מתרדמתכם". התעוררות - זה "עורו", להקיא נרדמים - זה "ונרדמים הקיצו", מפשעים ונאשמים - זה המשך דברי הרמב"ם שם. אבל על התרועה היעב"ץ (שם) כתב טעם אחר, שגונחים ומיללים על הזמנים שהלכו בחשך. אדם מגיע לגיל מסוים, וחושב: אלו הייתי עכשיו בן שש-שבע שנים, הייתי עושה הרבה דברים טובים, אבל לא עשיתי כלום. והוא נאנח מזה. האנחה הזאת זו התרועה. איך היעב"ץ הגיע לזה? כי הגמרא (ראש השנה דף י"ג עמוד ב') אומרת שיש ספק בתרועה אם היא גנוחי גנח או ילולי יליל, לכן השברים זה כמו שאדם גונח "אה אה אה", והתרועה שלנו זה שאדם מילל ובוכה "לו-לו-לו". היעב"ץ לקח את שני הטעמים האלה, ופרש שהאדם גונח ומילל על הזמנים והשנים שבגבו אותם. (גליון 129 אותיות י' - י"א).